

Bachelor of Arts Examination: October - 2022
(Distance Education) (New Course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 13/10/2022	I	D.C. II - Politics	11.00 AM To 02.10 PM	140209	75

Instructions: 1) Question No. 8 & 9 are compulsory.
2) Attempt any four questions from the rest.

- Q.1** What is the meaning of Political theory? Explain its importance. **10**
- Q.2** Explain the term "Nation" and "Nationalism". **10**
- Q.3** Why Sovereignty is essential for an independent State? Explain. **10**
- Q.4** What is democracy? Explain different kinds of democracy. **10**
- Q.5** State the nature and significance of Rights. **10**
- Q.6** Explain the Marxist Theory of the Origin of the state. **10**
- Q.7** How liberty and equality are interdependent? Explain. **10**
- Q.8 A) Match the following:** **05**
A	B
1) Right to life	a) Democracy
2) Absence of Restrain	b) Nation
3) Feeling of oneness	c) Element of State
4) Territory	d) Negative liberty
5) Way of life	e) Natural right
- b) Answer in one sentence.** **05**
- 1) State any two elements of the State.
 - 2) Name two thinkers who propounded Social Contract Theory.
 - 3) List two types of law.
 - 4) What is the meaning of the welfare state?
 - 5) Who is called a father of political science?
- Q.9 Write shorts notes (Any Five):** **25**
- a) Merits and demerits of Democracy
 - b) Pluralist Theory of Sovereignty
 - c) Thomas Hobbes's idea of the State of Nature
 - d) Fundamental rights
 - e) Elements of State
 - f) Meaning of Government
 - g) John Locke's idea of the origin of the state

Bachelor of Arts Examination: October - 2022
(Distance Education) (New Course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 13/10/2022	I	D.C. II - Politics	11.00 AM To 02.10 PM	140209	75

Instructions: 1) Question No. 8 & 9 are compulsory.
2) Attempt any four questions from the rest.

- प्र.1 राजकीय सिद्धांताचा अर्थ काय आहे? त्यांचे महत्व विशद करा. 10
- प्र.2 “राष्ट्र” आणि “राष्ट्रवाद” या संकल्पनांचे अर्थ स्पष्ट करा. 10
- प्र.3 स्वतंत्र राज्यासाठी सार्वभौमत्व का महत्वाचे आहे? स्पष्ट करा. 10
- प्र.4 लोकशाही म्हणजे काय? लोकशाहीचे विविध प्रकार लिहा. 10
- प्र.5 अधिकारांचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा. 10
- प्र.6 राज्याच्या उगमाबाबतचा मार्क्सवादी सिद्धांत स्पष्ट करा. 10
- प्र.7 स्वातंत्र्य आणि समता परस्परावलंबी कसे आहे? स्पष्ट करा. 10
- प्र.8 अ) जोड्या जुळवा. 05
अ	ब
1. जीवन जगण्याचा अधिकार	अ) लोकशाही
2. निर्बंधाचा अभाव	ब) राष्ट्र
3. एकत्वाची भावना	क) राज्याचा घटक
4. भुप्रदेश	ड) नकारात्मक स्वातंत्र्य
5. जीवनपद्धती	इ) नैसर्गिक अधिकार
- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
- राज्याचे कोणतेही दोन घटक लिहा.
 - सामाजिक करार सांगणाऱ्या कोणत्याही दोन विचारवंतांची नावे सांगा.
 - कायद्याचे दोन प्रकार लिहा.
 - कल्याणकारी राज्याचा अर्थ काय आहे?
 - राज्यशास्त्राचे जनक कोणाला म्हणतात?

प्र.9 टिपा लिहा. (कोणत्याही पाच)

25

1. लोकशाहीचे गुणदोष
2. सार्वभौमत्वाचा बहुलतावादी सिद्धांत
3. थॉमस हॉब्स यांची निसर्गावस्थेबाबतची संकल्पना
4. मुलभूत अधिकार
5. राज्याचे घटक
6. शासनाचा अर्थ
7. जॉन लॉक यांचा राज्याच्या निर्मितीबाबतचा सिद्धांत

Bachelor of Arts Examination: October - 2022
(Distance Education) (New Course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 13/10/2022	I	D.C. II - Politics	11.00 AM To 02.10 PM	140209	75

Instructions: 1) Question No. 8 & 9 are compulsory.
2) Attempt any four questions from rest.

- प्र.1 राजकीय सिद्धांत का अर्थ क्या है? महत्व विशद कीजिए। 10
- प्र.2 "राष्ट्र" और "राष्ट्रवाद" यह संकल्पनाएँ स्पष्ट कीजिए। 10
- प्र.3 किसी भी राज्य को स्वतंत्रता पाने के लिए संप्रभुता क्यों अनिवार्य है? 10
- प्र.4 लोकतंत्र का अर्थ क्या है? लोकतंत्र के भिन्न प्रकार लिखिए। 10
- प्र.5 अधिकार का स्वरूप और महत्व स्पष्ट कीजिए। 10
- प्र.6 राज्य के निर्मिती का मार्क्सवादी सिद्धांत स्पष्ट कीजिए। 10
- प्र.7 स्वातंत्र्य और समता परस्पर निर्भर कैसे हैं? स्पष्ट कीजिए। 10
- प्र.8 अ) जोड़े लगाए। 05
अ	ब
1. जीवन का अधिकार	अ) लोकशाही
2. प्रतिबंध का अभाव	ब) राष्ट्र
3. एकत्व की भावना	क) राज्य का घटक
4. भुप्रदेश	ड) नकारात्मक स्वातंत्र्य
5. जीवनपद्धति	इ) प्राकृतिक अधिकार
- ब) एक वाक्य में उत्तर लिखिए। 05
- राज्य के कौनसे भी दो घटक लिखिए।
 - सामाजिक अनुबंध बतानेवाले किन्हीं दो विचारवंत के नाम लिखिए।
 - कानून के दो प्रकार लिखिए।
 - कल्याणकारी राज्य का अर्थ क्या है?
 - राज्यशास्त्र के जनक किसे कहते हैं?

प्र.9 टिप्पणी लिखिए। (कोई भी पांच)

25

1. लोकतंत्र के गुणदोष
2. संप्रभुता का बहुलतावादी सिद्धांत
3. थॉमस हॉब्स की प्राकृतिक अवस्था की संकल्पना
4. मौलिक अधिकार
5. राज्य के घटक
6. शासन का अर्थ
7. जॉन लॉक का राज्य निर्मिती का सिद्धांत